

Høringssvar til udkast til udviklingsstrategi

Indledning:

Kommunen skal have ros for, at de forskellige strategier faktisk hænger sammen: vision, udviklingsstrategi, erhvervspolitik, kommuneplan. Det er dog ikke ensbetydende med, at vi er enige i strategier og politik.

Generelt:

Den helt overordnede forudsætning og målsætning i strategien er en fokusering på vækst, eller som det formuleres: en stærk ambition om vækst, som understøttes gennem en målrettet effektivisering. Uden dog at effektivisering bliver forklaret.

Ordet vækst forekommer mindst 7 gange i indledningen, side 4, med de generelle forudsætninger. Det er ikke så mærkeligt al den stund, at kapitalismens fundament er evig økonomisk vækst, og de fem konstituerende partier i byrådet er enige om at støtte dette udgangspunkt. Det drejer sig især om vækst i antallet af indbyggere, arbejdspladser, virksomheder, mere uddannelse, mere forbrug.

Begrebet vækst problematiseres overhovedet ikke.

Der har de senere år været en samfundsmæssig debat om, hvorvidt en fortsat økonomisk vækst på jorden er mulig, ønskelig og økologisk bæredygtig. Det forholder udviklingsstrategien sig ikke til.

Enhedslisten mener, at vores fælles livsgrundlag: Jorden, havene og grundvandet forurennes, mens resurser som råstoffer, jord, vand er voldsomt under pres. Derfor er målsætningen om mere vækst og forbrug på erhvervslivets vilkår umulig, fordi grundlæggende kan jorden ikke holde til det. Specielt for Danmark, og da især Viborg kommune, er det vigtigt at påpege, at 2/3 af jorden er intensivt dyrket, og at der ikke er egentlige naturområder tilbage. Men det er tilsyneladende ikke gået op for Viborg kommune.

I steget prioriteres et attraktivt erhvervsklima: forskellige ydelser ruster virksomhederne strategisk, økonomisk og administrativt. Det betyder indirekte, at forkælelsen af erhvervsvirksomheder er helt i front, dvs. at byrådet fortsat arbejder ihærdigt for, at yderligere afgifter og restriktioner på sigt skal fjernes i et såkaldt tæt og smidigt samarbejde. Seneste eksempler er fjernelsen af Byggesagsafgift og Dækningsafgift i

2014. Hele tiden arbejdes der især på teknik- og miljøområdet på kanten af lovgivning, samtidig med at regeringens varslede justering af planloven hilses velkommen af især de borgerlige partier. Det vil helt enkelt betyde, at på sigt fjernes regulering og kontrol med virksomheder.

Strategien udvælger tre sektorer, som skal prioriteres: Animation, Grøn teknologi og store oplevelser. Det kan der være god mening i, men er det de rigtige?

Animation

Viborg Kommune har en international styrkeposition via koncentration af videns- og kompetencemæssige resurser inden for animation med The Animation Workshop og Arsenalet.

Vi er enige i at fastholde og styrke dette uddannelse- og iværksætttermiljø. Ikke mindst fordi animation i høj grad har vist sig anvendbar i det offentlige. Samtidig er animation ikke et tungt forurenende erhverv.

Grøn teknologi og bæredygtig produktion:

Viborg Kommune er en af Danmarks største landbrugskommuner. Kommunen har en potentiel styrkeposition inden for området i kraft af forskellige Foulum-virksomheder mm.

Hovedproblemet er, at potentialet ikke udnyttes ordentligt. Det skyldes blandt andet at landbrugets nuværende struktur, produktionsformer og forurening ikke problematiseres. Strukturudviklingen går hastigt mod større og større enheder, dvs. kæmpe industrianlæg med svine- og kvægbesætninger, enorme marker med monokulturer, og mere MRSA i besætningerne på grund af overforbrug af antibiotika, og dertil pesticider, og gyllelugt.

Men det, som vi kan se nu, er en tilbagerulning af de seneste 25 års miljøtiltag. Det udmøntes i praksis både på landsplan: i regeringens forskellige forslag og initiativer på miljøområdet, og lokalt i byråd og Klima- og Miljøudvalget. Eksempler: Der skal være smallere eller ingen bræmmer langs vandløb, mere grødeskæring, højere tolerancer for pesticider i drikkevand. På vandområdet går det i det hele taget hårdt for sig: Indskrænkning af de af staten udpegede arealer til grundvandsbeskyttelse nord for Viborg, samt fjernelse af bindende retningslinjer i de nye vandområdeplaner. Tilmed fik byrådsflertallet i juni indføjede i høringssvaret desangående, at ved en forøget indsats må det ikke betyde økonomiske byrder for kommuner og erhvervsliv, herunder landbrug. Det kaldes en balanceret vandmiljøindsats.

Det hedder, at byrådet vil skabe gode rammer for udvikling af rammer for landbruget. Det bliver ikke forklaret, hvad der ligger i det. Men det er formodentlig en del af ovenstående, samt fjernelse af endnu flere retningslinjer – læs ”restriktioner”.

Landbruget er p.t. hverken grønt eller bæredygtigt. I stedet tales der abstrakt om gode rammevilkår, vækstpotentialer, bioøkonomi. Men Viborg Kommune forsøger end ikke at igangsætte initiativer og muligheder for at omstille lokale landbrug til økologi, forsyne Viborgegnen med lokale fødevarer og kantiner på offentlige arbejdspladser eller fremme en grøn butiksstruktur.

Apples kommende datacenter er endnu ikke planlagt. Hvilket potentiale, der er i investeringen, er foreløbigt et stort spørgsmål. Det gælder også problematikken om eventuel brug af overskudsvarme i fjernvarmesystemet. Men disse ting skal selvfølgelig undersøges.

Store oplevelser

Kommunen satser voldsomt på at skabe store årlige oplevelser, også kaldet events, såsom Snapsting, Animationsfestival, Generation Handball med flere.

Det anføres, at de er til glæde for kommunens borgere, men det står klart, at der satses meget på at komme ud over kommunegrænsen. De skal skabe meromsætning og "brande" kommunen, bidrage positivt til økonomisk vækst gennem mersalg, opbygge værdikædesamarbejder, og antallet af deltagere skal stige hvert år.

En del af tiltagene er da fornuftige: Snapsting, animation, og ligeledes at der satses fremtidigt på at udvikle Domkirkeområdet og De Fem Hald'er. Også positivt at udvikle søerne, som det allerede er sket med Sønæs, Nørresø Enge, Søspejderanlæg. At renovere Kærvænget er også en god ide.

Men faren består i en "tivolisering" af områder, der benyttes af alle. Bl.a. derfor er en kunstig kajakfos ved Søndersø's østbred en dårlig ide. Tivolisering, sammen med en stigning i antallet af sportsevents i samarbejde med eliteidrætten, f. eks Generation Handball, Mountainbike arrangementer på et 100 km spor, kan hurtigt blive for meget,

Det skal ikke være sådan, at enhver stor eller lille begivenhed eller tiltag absolut skal tiltrække i titusindvis af idrætsfolk, turister, børnefamilier og handlende for at skabe økonomisk vækst.

Planlægning

I stedet for en stor revision hvert 4. år, kan det, som foreslået, være hensigtsmæssigt, med rullende kommuneplanlægning, der fokuserer på udvalgte sektorer og/eller ændrede forudsætninger og mangler.

Vi finder, at infrastruktufransnittet er for kort og vagt, fordi man ikke direkte nævner de eventuelle motorvejsanlæg, som vi er lodret imod. Ej heller nævnes en udbygning af jernbanenettet, som vi i stedet går vi ind for.

Med hensyn til udvikling i landdistrikter er det uklart, hvordan der skal skabes udvikling på landet, set i lyset af den vedvarende centralisering af alle funktioner til større byer. Et eksempel er de verserende tanker om yderligere centralisering af skoler. Bliver det til virkelighed er al snak om udvikling i landdistrikterne overflødig. Der vil så være tale om endelig afvikling.

På energiområdet er rejsning af (store) møller gået i stå. Hvis sådanne vindmøller ikke kan placeres i kommunen, hvad vil det så betyde for målsætningen om en CO2 neutral kommune?

I afsnittet om grøn struktur er ordet økologi brugt for første og eneste gang i hele strategiforslaget, nemlig de såkaldte "økologiske forbindelser". Det vidner om, at økologisk omstilling overhovedet ikke indgår i forvaltningens og de konstituerende partiers forestillingsverden.

I stedet skal (revisionen af) udpegning af naturområder sikre et opdateret grundlag for planlægning af landbrug med mere (læs= sikre, at landbrug eventuelt kan inddrage naturområder til en fortsat voksende drift).

Agenda 21:

Ifølge planloven skal der sammen med kommuneplanen udarbejdes en strategi for Agenda 21 - mål om en bæredygtig udvikling. Det har man da også gjort i en del år, uden at det har sat sig nævneværdige spor.

Dette afsnit bærer præg af en hel opremsning af allehånde gode hensigter om at bevare og beskytte natur og skabe bæredygtige planlagte byer, og i den dur. Hvordan det hænger sammen med Viborg som et stærkt vækstcenter forbliver ubesvaret. De reelle svar, - virkeligheden, ligger i de mange lokalplaner og forslag, som vedtages: for eksempel Højhuse ved søen, White Water fos, punkthuse ved Søndersø, stadige udvidelser af industrielle svinefarme med flere. Agenda 21 arbejdet har da også altid i Viborg været en tom skal, en lovbefalet vedhæftning til kommuneplanen, uden konkrete handlinger. Et simpelt alibi for at påstå, at man kærer sig om bæredygtig udvikling.

Opsummering

Fokusering på ensidig, økonomiskvækst betyder, at kommunen på mange måder i praksis fungerer som en privat virksomhed, der skal konkurrere med andre kommuner om befolkningsvækst, arbejdspladser, tildeling af midler, infrastruktur osv. Det betyder samtidig, at forkælelsen af erhvervsvirksomheder er helt i front.

Det er vi helt uenige i. I stedet vil vi vende tingene om.

Kommunen bør i første række sørge for sine borgere ud fra de lovgivningsmæssige rammer. Det gælder for eksempel på skoleområdet, ældre- og socialområdet.

Samtidig bør Viborg kommune aktivt arbejde for en miljømæssigt bæredygtig økologisk omstilling. Den skal rette sig både mod private virksomheder, især landbruget, men også butiks- og handelsvirksomheder, i et samspil med offentlige arbejdspladser og institutioner. Transport og energiforhold skal indtænkes i denne omstilling. Viborg bør også være en klimakommune, og fremfor alt skal væksttænkningen problematiseres.

Først da kan Viborg blive en sund og grøn kommune.